

DOI: 10.62829/VNHN.377.378.39.45

VAI TRÒ CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG CÔNG CUỘC XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC

✍ TS. Phạm Quang Ân

● **TÓM TẮT:** Trong suốt tiến trình lịch sử cách mạng Việt Nam, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn giữ vai trò lãnh đạo quyết định đối với sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Kể từ khi ra đời năm 1930, Đảng đã đề ra đường lối cách mạng đúng đắn, tập hợp và phát huy sức mạnh của toàn dân tộc, đưa cách mạng Việt Nam vượt qua nhiều thử thách, giành độc lập dân tộc, thống nhất đất nước và từng bước xây dựng chủ nghĩa xã hội. Trong bối cảnh hội nhập quốc tế sâu rộng và những biến động phức tạp của tình hình khu vực, thế giới hiện nay, vai trò lãnh đạo của Đảng tiếp tục được khẳng định trong việc bảo đảm ổn định chính trị, phát triển kinh tế - xã hội, giữ vững quốc phòng, an ninh và chủ quyền quốc gia. Việc nghiên cứu vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc có ý nghĩa quan trọng cả về lý luận và thực tiễn, góp phần làm rõ những nhân tố bảo đảm thắng lợi của cách mạng Việt Nam trong giai đoạn mới.

● **Từ khóa:** Đảng Cộng sản Việt Nam; vai trò trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; ổn định chính trị; trong định hướng phát triển kinh tế.

● **ABSTRACT:** Throughout the historical process of the Vietnamese revolution, the Communist Party of Vietnam has consistently played a decisive leadership role in the cause of national construction and defense. Since its founding in 1930, the Party has formulated correct revolutionary lines, mobilized and promoted the strength of the entire nation, and led the Vietnamese revolution to overcome numerous challenges, achieve national independence, reunify the country, and gradually build socialism. In the context of deep international integration and increasingly complex developments in the regional and global situation today, the Party's leadership role continues to be affirmed in ensuring political stability, socio-economic development, safeguarding national defense, security, and national sovereignty. Studying the role of the Communist Party of Vietnam in the cause of national construction and defense is of great theoretical and practical significance, contributing to clarifying the factors that ensure the success of the Vietnamese revolution in the new period.

● **Keywords:** Communist Party of Vietnam; role in national construction and defense; political stability; orientation of economic development.

Ngày nhận bài: 10/12/2025 Ngày bình duyệt: 25/12/2025 Ngày duyệt đăng: 09/01/2026

Trong tiến trình cách mạng Việt Nam, sự ổn định chính trị - xã hội luôn giữ vai trò đặc biệt quan trọng, là tiền đề để phát triển kinh tế, nâng cao đời sống nhân dân và bảo vệ vững chắc độc lập, chủ quyền quốc gia. Từ khi ra đời đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam đã khẳng định vai trò lãnh đạo đúng đắn của mình trong việc giữ vững ổn định chính trị - xã hội, góp phần quyết định vào những thắng lợi to lớn trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

1. VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM ĐỐI VỚI SỰ ỔN ĐỊNH CHÍNH TRỊ - XÃ HỘI

Đảng Cộng sản Việt Nam là lực lượng duy nhất lãnh đạo Nhà nước và xã hội Việt Nam. Sự lãnh đạo đó được thể hiện trước hết ở việc xác định đúng đường lối, chủ trương phù hợp với điều kiện lịch sử cụ thể của đất nước. Trong mọi giai đoạn cách mạng, Đảng luôn kiên định mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, đồng thời vận dụng sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh vào thực tiễn Việt Nam.

Thông qua việc xây dựng hệ thống chính trị vững mạnh, phát huy vai trò của Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và các tổ chức chính trị - xã hội, Đảng đã tạo nên sự thống nhất ý chí và hành động trong toàn xã hội. Đây là yếu tố cốt lõi bảo đảm ổn định chính trị, củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng, Nhà nước và chế độ.

1.1. Sự ổn định chính trị - xã hội trong công cuộc xây dựng đất nước

Trong thời kỳ đổi mới, Đảng Cộng sản Việt Nam đã đề ra đường lối phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, mở cửa và hội nhập quốc tế sâu rộng. Quá trình này diễn ra trong bối cảnh thế giới và khu vực có nhiều biến động phức tạp, song

Việt Nam vẫn giữ vững được ổn định chính trị - xã hội, tạo môi trường thuận lợi cho phát triển kinh tế, thu hút đầu tư, cải thiện đời sống nhân dân.

Đảng luôn chú trọng giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa tăng trưởng kinh tế với tiến bộ và công bằng xã hội, giữa phát triển với bảo đảm an sinh xã hội, giữa đổi mới kinh tế và ổn định chính trị. Nhờ đó, những mâu thuẫn xã hội được kiểm soát, các vấn đề bức xúc của nhân dân từng bước được giải quyết, góp phần củng cố sự đồng thuận xã hội.

1.2. Sự ổn định chính trị - xã hội trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc

Trong sự nghiệp bảo vệ Tổ quốc, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn xác định rõ nhiệm vụ kết hợp chặt chẽ giữa xây dựng và bảo vệ đất nước. Sự ổn định chính trị - xã hội là “thế trận lòng dân” vững chắc, tạo nền tảng để xây dựng nền quốc phòng toàn dân và an ninh nhân dân.

Đảng lãnh đạo sự kiên quyết, kiên trì đấu tranh bảo vệ độc lập, chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ, đồng thời giữ vững môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước. Trước các âm mưu “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ của các thế lực thù địch, Đảng đã lãnh đạo hệ thống chính trị chủ động phòng ngừa, đấu tranh hiệu quả, không để bị động, bất ngờ, qua đó giữ vững ổn định chính trị - xã hội.

Thực tiễn cách mạng Việt Nam đã khẳng định: sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là nhân tố hàng đầu bảo đảm ổn định chính trị - xã hội trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Trong bối cảnh mới, trước những thời cơ và thách thức đan xen, việc tiếp tục nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng, củng cố niềm tin của nhân dân, giữ vững ổn định chính trị - xã hội có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển bền vững của đất nước và tương lai của dân tộc Việt Nam.

2. VAI TRÒ CỦA ĐẢNG TRONG PHÁT TRIỂN KINH TẾ THỊ TRƯỜNG ĐỊNH HƯỚNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

Trong quá trình đổi mới và hội nhập quốc tế, Việt Nam đã lựa chọn mô hình kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa như một con đường phát triển phù hợp với điều kiện lịch sử, chính trị và xã hội của đất nước. Đây là mô hình kinh tế vừa tuân theo các quy luật của kinh tế thị trường, vừa bảo đảm mục tiêu xã hội chủ nghĩa vì con người và công bằng xã hội. Trong mô hình đó, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam có ý nghĩa quyết định đối với sự phát triển đúng hướng, bền vững của nền kinh tế.

2.1. Đảng định hướng chiến lược phát triển kinh tế

Trước hết, Đảng giữ vai trò định hướng chiến lược cho sự phát triển của nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Thông qua các cương lĩnh, chiến lược, nghị quyết và chủ trương lớn, Đảng xác định rõ mục tiêu phát triển kinh tế gắn liền với tiến bộ và công bằng xã hội, tăng trưởng kinh tế đi đôi với phát triển văn hóa, bảo vệ môi trường và nâng cao đời sống nhân dân.

Đảng đã khẳng định rằng kinh tế thị trường không đối lập với chủ nghĩa xã hội, mà là phương tiện quan trọng để xây dựng chủ nghĩa xã hội trong điều kiện Việt Nam. Nhờ định hướng đúng đắn này, nền kinh tế nước ta tránh được sự lệch lạc theo con đường tư bản chủ nghĩa thuần túy, đồng thời khắc phục tư duy bao cấp, kế hoạch hóa cứng nhắc trước đây.

2.2. Đảng lãnh đạo hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường:

Một vai trò quan trọng khác của Đảng là lãnh đạo xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Đảng chỉ đạo Nhà nước ban hành hệ thống pháp luật, cơ chế, chính sách nhằm bảo đảm môi trường cạnh tranh lành mạnh, minh bạch, bình đẳng giữa các thành phần kinh tế.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, các thành phần kinh tế như kinh tế nhà nước, kinh tế tập thể, kinh tế tư nhân, kinh tế có vốn đầu tư nước ngoài đều được thừa nhận và tạo điều kiện phát triển, trong đó kinh tế nhà nước giữ vai trò chủ đạo, góp phần định hướng và điều tiết nền kinh tế. Điều này giúp phát huy sức mạnh tổng hợp của toàn xã hội, đồng thời bảo đảm vai trò quản lý của Nhà nước đối với nền kinh tế.

2.3. Đảng bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa trong phát triển kinh tế:

Trong bối cảnh kinh tế thị trường tiềm ẩn nhiều mặt trái như phân hóa giàu nghèo, bất bình đẳng xã hội, Đảng giữ vai trò then chốt trong việc bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa. Đảng lãnh đạo thực hiện các chính sách an sinh xã hội, xóa đói giảm nghèo, phát triển giáo dục, y tế, tạo việc làm và chăm lo cho các đối tượng yếu thế trong xã hội.

Thông qua đó, tăng trưởng kinh tế không chỉ nhằm mục tiêu lợi nhuận mà hướng tới nâng cao chất lượng cuộc sống của nhân dân, thực hiện mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.

2.4. Đảng lãnh đạo hội nhập kinh tế quốc tế

Đảng đóng vai trò quyết định trong việc chủ động và tích cực hội nhập kinh tế quốc tế. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Việt Nam đã tham gia nhiều hiệp định thương mại tự do, mở rộng quan hệ kinh tế với các quốc gia và tổ chức quốc tế, từ đó thu hút đầu tư, mở rộng thị trường và nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế.

Đồng thời, Đảng luôn nhấn mạnh yêu cầu giữ vững độc lập, tự chủ kinh tế, bảo vệ lợi ích quốc gia - dân tộc trong quá trình hội nhập, tránh phụ thuộc và lệ thuộc vào các thế lực bên ngoài.

Có thể khẳng định rằng, trong quá trình phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là nhân tố

quyết định hàng đầu. Đảng không chỉ định hướng đúng đắn con đường phát triển, mà còn lãnh đạo hoàn thiện thể chế, bảo đảm mục tiêu xã hội chủ nghĩa và thúc đẩy hội nhập kinh tế quốc tế hiệu quả. Sự lãnh đạo đó là điều kiện tiên quyết để nền kinh tế Việt Nam phát triển nhanh, bền vững và vì con người.

3. VAI TRÒ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG CÔNG CUỘC XÂY DỰNG NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN HIỆN NAY

Vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam (ĐCSVN) trong công cuộc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam hiện nay thể hiện trên nhiều phương diện, vừa mang tính lãnh đạo chính trị, vừa mang tính định hướng chiến lược, cụ thể như sau:

3.1. Đảng Cộng sản Việt Nam - lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội: Theo Hiến pháp năm 2013, ĐCSVN là lực lượng lãnh đạo Nhà nước và xã hội. Trong xây dựng Nhà nước pháp quyền, vai trò này được thể hiện ở việc định hướng chính trị, tư tưởng cho quá trình xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa. Đồng thời bảo đảm Nhà nước pháp quyền Việt Nam mang bản chất của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân, gắn với mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Đây là cơ sở chính trị - pháp lý quan trọng để Nhà nước vận hành ổn định, thống nhất.

3.2. Định hướng xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật: Đảng ta đề ra: Chủ trương, đường lối xây dựng hệ thống pháp luật đồng bộ, thống nhất, khả thi, công khai, minh bạch; Định hướng cải cách lập pháp, bảo đảm pháp luật thể chế hóa kịp thời các chủ trương của Đảng, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước và hội nhập quốc tế.

3.3. Lãnh đạo cải cách tổ chức và hoạt động của bộ máy nhà nước: Đảng đã lãnh đạo quá trình cải cách hành chính, xây dựng bộ máy nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả; Phân công, phối hợp và kiểm soát

quyền lực giữa các cơ quan lập pháp, hành pháp, tư pháp. Trong đó, quyền lực nhà nước là thống nhất, nhưng có phân công và kiểm soát chặt chẽ, tránh lạm quyền, tha hóa quyền lực.

3.4. Lãnh đạo cải cách tư pháp và bảo đảm công lý: Trong xây dựng Nhà nước pháp quyền, Đảng luôn giữ vai trò là người định hướng cải cách tư pháp theo hướng chuyên nghiệp, liêm chính, phụng sự công lý; đồng thời bảo đảm nguyên tắc thượng tôn Hiến pháp và pháp luật; tăng cường tranh tụng tại tòa án, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân.

3.5. Xây dựng và chỉnh đốn Đảng - điều kiện quyết định thành công: Đảng luôn xác định: Phải hoạt động trong khuôn khổ Hiến pháp và pháp luật; Nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức Đảng và đội ngũ cán bộ, đảng viên; Kiên quyết phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống. Đây là yếu tố then chốt để bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng chính danh, hiệu quả và được nhân dân tin tưởng.

3.6. Phát huy dân chủ và vai trò giám sát của nhân dân: Đảng lãnh đạo thực hiện các nội dung: Mở rộng dân chủ xã hội chủ nghĩa; Phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và nhân dân trong giám sát quyền lực nhà nước. Đồng thời thực hiện phương châm: “*Dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra, dân giám sát, dân thụ hưởng*”

3.7. Ý nghĩa trong bối cảnh hiện nay: Đó là: Đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa; Xây dựng nền kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; Hội nhập quốc tế sâu rộng. Trong điều kiện đó, vai trò của ĐCSVN càng trở nên quan trọng nhằm: Giữ vững định hướng xã hội chủ nghĩa; Bảo đảm ổn định chính trị - xã hội; Xây dựng Nhà nước pháp quyền hiện đại, hiệu quả, vì con người.

Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vai trò lãnh đạo toàn diện, quyết định phương

hướng, mục tiêu và chất lượng của quá trình xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố hàng đầu bảo đảm cho Nhà nước pháp quyền Việt Nam phát triển bền vững, dân chủ, công bằng và văn minh.

4. VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG TRONG HỘI NHẬP QUỐC TẾ

Trong bối cảnh toàn cầu hóa và cách mạng khoa học - công nghệ phát triển mạnh mẽ, hội nhập quốc tế đã trở thành xu thế tất yếu đối với mọi quốc gia. Đối với Việt Nam, hội nhập quốc tế không chỉ là yêu cầu khách quan của sự phát triển mà còn là con đường quan trọng để nâng cao vị thế đất nước trên trường quốc tế. Trong tiến trình đó, vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam có ý nghĩa quyết định, bảo đảm cho hội nhập quốc tế diễn ra đúng định hướng, hiệu quả và bền vững.

4.1. Hội nhập quốc tế - chủ trương đúng đắn của Đảng

Đảng Cộng sản Việt Nam là lực lượng duy nhất lãnh đạo Nhà nước và xã hội, giữ vai trò hoạch định đường lối, chủ trương cho sự phát triển của đất nước. Nhận thức rõ xu thế của thời đại, Đảng đã sớm đề ra chủ trương mở cửa, đa phương hóa, đa dạng hóa quan hệ đối ngoại và chủ động, tích cực hội nhập quốc tế. Từ Đại hội VI (1986) đến nay, đường lối hội nhập không ngừng được bổ sung, phát triển, thể hiện tư duy đổi mới, linh hoạt và phù hợp với điều kiện thực tiễn của Việt Nam.

Đảng xác định hội nhập quốc tế là sự nghiệp của toàn dân, của cả hệ thống chính trị, dưới sự lãnh đạo thống nhất của Đảng, quản lý của Nhà nước và sự tham gia tích cực của các tổ chức, doanh nghiệp và nhân dân. Đây là nền tảng chính trị quan trọng giúp Việt Nam từng bước hội nhập sâu rộng vào khu vực và thế giới.

4.2. Định hướng hội nhập toàn diện, sâu rộng và hiệu quả

Vai trò lãnh đạo của Đảng thể hiện rõ

trong việc định hướng hội nhập quốc tế một cách toàn diện trên các lĩnh vực: kinh tế, chính trị, quốc phòng - an ninh, văn hóa, xã hội, khoa học - công nghệ. Đảng nhấn mạnh hội nhập kinh tế quốc tế là trọng tâm, đồng thời mở rộng hội nhập trên các lĩnh vực khác nhằm tạo sự phát triển đồng bộ.

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Việt Nam đã tham gia nhiều tổ chức quốc tế và khu vực, ký kết hàng loạt hiệp định thương mại tự do thế hệ mới, qua đó mở rộng thị trường, thu hút đầu tư, tiếp cận khoa học - công nghệ tiên tiến và nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế. Hội nhập không chỉ mang lại lợi ích kinh tế mà còn góp phần củng cố môi trường hòa bình, ổn định cho phát triển đất nước.

4.3. Giữ vững độc lập, tự chủ và bản sắc dân tộc

Một trong những vai trò quan trọng hàng đầu của Đảng trong hội nhập quốc tế là bảo đảm giữ vững độc lập, chủ quyền, thống nhất và toàn vẹn lãnh thổ, đồng thời bảo vệ bản sắc văn hóa dân tộc. Đảng luôn nhấn mạnh nguyên tắc hội nhập quốc tế phải gắn liền với độc lập, tự chủ, không hòa tan, không đánh đổi chủ quyền và lợi ích cốt lõi của quốc gia.

Thông qua sự lãnh đạo đúng đắn, Đảng đã giúp đất nước tận dụng được cơ hội do hội nhập mang lại, đồng thời chủ động phòng ngừa, hạn chế những tác động tiêu cực từ toàn cầu hóa như sự phụ thuộc kinh tế, xâm nhập văn hóa không phù hợp hay các nguy cơ về an ninh phi truyền thống.

4.4. Nâng cao vị thế và uy tín quốc tế của Việt Nam

Dưới sự lãnh đạo của Đảng, Việt Nam ngày càng khẳng định vai trò là một thành viên tích cực, có trách nhiệm trong cộng đồng quốc tế. Việt Nam không chỉ tham gia mà còn đóng góp thiết thực vào việc giải quyết các vấn đề khu vực và toàn cầu, như gìn giữ hòa bình, ứng phó với biến đổi khí hậu, phát triển bền vững.

Uy tín và vị thế của Việt Nam trên trường quốc tế ngày càng được nâng cao, tạo điều kiện thuận lợi cho việc bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc, đồng thời tăng cường niềm tin của bạn bè quốc tế đối với đường lối đối ngoại và hội nhập của Đảng và Nhà nước ta.

5. Ý NGHĨA VAI TRÒ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG TRONG GIAI ĐOẠN HIỆN NAY

Trong bối cảnh tình hình thế giới diễn biến nhanh chóng, phức tạp và khó lường, vai trò lãnh đạo của Đảng trong hội nhập quốc tế càng trở nên quan trọng. Đảng tiếp tục định hướng chiến lược, kịp thời điều chỉnh chủ trương, chính sách phù hợp với thực tiễn, phát huy tối đa nội lực, đồng thời tranh thủ hiệu quả các nguồn lực bên ngoài cho phát triển đất nước.

Việc tăng cường xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo và sức chiến đấu của Đảng chính là điều kiện tiên quyết để hội nhập quốc tế thành công, góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng nước Việt Nam phát triển, giàu mạnh, dân chủ, công bằng và văn minh.

Hội nhập quốc tế là con đường tất yếu của Việt Nam trong thời đại mới, và vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam là nhân tố quyết định bảo đảm cho quá trình này diễn ra đúng hướng, hiệu quả và bền vững. Thực tiễn đã chứng minh rằng, dưới sự lãnh đạo của Đảng, Việt Nam không ngừng mở rộng quan hệ quốc tế, nâng cao vị thế quốc gia, đồng thời giữ vững độc lập, tự chủ và bản sắc dân tộc. Đây là cơ sở vững chắc để đất nước tiếp tục phát triển trong bối cảnh hội nhập ngày càng sâu rộng với thế giới.

6. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA TRONG CÔNG CUỘC XÂY DỰNG NHÀ NƯỚC PHÁP QUYỀN CỦA NƯỚC TA DƯỚI SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TRONG THỜI GIAN TỚI

Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, công cuộc xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong thời gian tới đang đặt ra nhiều vấn đề lý luận và thực tiễn quan trọng, xuất phát từ yêu cầu phát triển đất nước nhanh, bền vững và hội nhập quốc tế sâu rộng. Có thể khái quát những vấn đề chủ yếu sau:

6.1. Vấn đề bảo đảm và làm rõ vai trò lãnh đạo của Đảng trong Nhà nước pháp quyền:

Làm rõ phương thức lãnh đạo của Đảng đối với Nhà nước trong điều kiện xây dựng Nhà nước pháp quyền, bảo đảm: Đảng lãnh đạo bằng cương lĩnh, đường lối, chủ trương, không làm thay Nhà nước. Phân định rõ Đảng lãnh đạo - Nhà nước quản lý - Nhân dân làm chủ.

Khắc phục tình trạng: Can thiệp hành chính hóa vào hoạt động của cơ quan nhà nước; Bao biện, làm thay hoặc buông lỏng lãnh đạo. Đây là vấn đề cốt lõi nhằm bảo đảm tính pháp quyền, tính dân chủ và hiệu lực quản lý nhà nước.

6.2. Hoàn thiện hệ thống pháp luật đồng bộ, thống nhất, khả thi:

Hệ thống pháp luật còn chồng chéo, mâu thuẫn, thiếu ổn định. Một số quy định chưa theo kịp thực tiễn phát triển kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Đồng thời đặt ra yêu cầu: Hoàn thiện pháp luật về kinh tế thị trường định hướng XHCN, quyền con người, quyền công dân; Nâng cao chất lượng xây dựng pháp luật, hạn chế “luật khung, luật ống”; Bảo đảm pháp luật thực sự là công cụ tối cao điều chỉnh xã hội.

6.3. Xây dựng bộ máy nhà nước tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả:

- Thực trạng: Bộ máy còn chồng chéo, chồng chéo chức năng, nhiệm vụ; Hiệu quả hoạt động của một số cơ quan chưa cao.

- Nhiệm vụ đặt ra: Tiếp tục cải cách tổ chức bộ máy nhà nước; Phân định rõ chức năng lập pháp - hành pháp - tư pháp, bảo

đảm phối hợp và kiểm soát quyền lực; Đẩy mạnh cải cách hành chính, chuyển đổi số, xây dựng Chính phủ số, chính quyền số.

6.4. Kiểm soát quyền lực nhà nước và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực:

Xây dựng Nhà nước pháp quyền đòi hỏi: Quyền lực nhà nước phải được kiểm soát chặt chẽ bằng pháp luật. Trong khi những vấn đề đặt ra là: Hoàn thiện cơ chế kiểm soát quyền lực giữa các cơ quan nhà nước; Tăng cường trách nhiệm giải trình, minh bạch trong hoạt động công quyền; Đẩy mạnh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực “không có vùng cấm, không có ngoại lệ”. Đây là yêu cầu sống còn để củng cố niềm tin của Nhân dân đối với Đảng và Nhà nước.

6.5. *Bảo đảm quyền con người, quyền công dân:* Nhà nước pháp quyền XHCN phải thừa nhận, tôn trọng, bảo vệ và bảo đảm quyền con người, quyền công dân theo Hiến pháp và pháp luật. Vấn đề đặt ra là: Cụ thể hóa đầy đủ các quyền hiến định; Cân bằng hài hòa giữa quyền con người với lợi ích quốc gia, dân tộc, trật tự xã hội; Nâng cao nhận thức và trách nhiệm của đội ngũ cán bộ, công chức trong bảo vệ quyền công dân.

6.6. Nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức:

- Thực trạng: Một bộ phận cán bộ còn hạn chế về năng lực, phẩm chất, ý thức trách nhiệm.

- Yêu cầu: Xây dựng đội ngũ cán bộ

“vừa hồng, vừa chuyên”, liêm chính, chuyên nghiệp. Đổi mới công tác tuyển dụng, đánh giá, sử dụng và kiểm soát quyền lực của cán bộ. Kiên quyết loại bỏ cán bộ suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”.

6.7. Phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa và vai trò giám sát của Nhân dân:

Dân chủ vừa là mục tiêu, vừa là động lực của Nhà nước pháp quyền. Vấn đề đặt ra là: Mở rộng và thực chất hóa dân chủ trực tiếp, dân chủ đại diện; Phát huy vai trò giám sát, phản biện xã hội của Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội; Bảo đảm Nhân dân tham gia quản lý nhà nước và xã hội.

6.8. Chủ động thích ứng với hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp mới:

- Hội nhập quốc tế sâu rộng đòi hỏi: Hệ thống pháp luật phù hợp với các cam kết quốc tế; Nâng cao năng lực quản trị quốc gia.

- Đồng thời phải: Giữ vững độc lập, chủ quyền, định hướng xã hội chủ nghĩa; Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch lợi dụng vấn đề “nhà nước pháp quyền”, “dân chủ”, “nhân quyền”.

Những vấn đề đặt ra trong công cuộc xây dựng Nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam thời gian tới là toàn diện, phức tạp và lâu dài, đòi hỏi sự kiên định vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, đồng thời không ngừng đổi mới tư duy, phương thức lãnh đạo, nâng cao hiệu lực quản lý nhà nước và phát huy quyền làm chủ của Nhân dân./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

- Đảng Cộng sản Việt Nam (2021): *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
- Đảng Cộng sản Việt Nam (2011): *Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011)*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
- Ban Chấp hành Trung ương Đảng (2018): *Nghị quyết số 36-NQ/TW về Chiến lược phát triển bền vững kinh tế biển Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*.
- Quốc hội nước CHXHCN Việt Nam (2013): *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam*, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.
- Nguyễn Phú Trọng (2021): “*Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*”, *Tạp chí Cộng sản*, số 966, tháng 5, 9-10.